

fra Svendenes Side, at de ere misfornøjede med Arbejdsforholdene i Provinserne. Det blev i det andet Ting udtalt, at man i Aalborg havde faaet gennemført en ugentlig Frinat, men at Mestrene nu havde berøvet Svendene den, idet man var vendt tilbage til den gamle Tilstand. Forholdet er det, at Svendene for et Par Aar siden lige op til Dyrskuets, da der i en By som Aalborg er meget at bestille, erklærede, at hvis de ikke fik en ugentlig Frinat, gjorde de Strejke samme Aften. Derfor gik 7—8 Mestre ind paa at underskrive, at deres Svende fremtidig skulde have et ugentligt Fridøgn; man var ikke tjent med at faa Strejke netop paa det Tidspunkt. Denne Kontrakt gjaldt indtil videre mellem de Mestre, der havde underskrevet, og de Svende, der den Gang havde arbejdet i Aalborg. I Foraaret opsagde Svendene Kontrakten, der udløber den 1ste December, men da de erfarede, at Bagerstanden hørte ind under Arbejdsgiverforeningen, og at man ikke uden videre nu kunde afslutteny Kontrakter, kom der fra Bagersvendenes Forbund den Besked, at Svendene i Aalborg havde været uberettigede til at opsige Kontrakten, og det blev fastholdt, at den ogsaa fremtidig skulde gælde. Imidlertid holdt Mestrene i Aalborg Møde — der er i Aalborg og Nørresundby vist 32 — og de blev da enige om, at de ikke vedblivende kunde gaa ind paa den ugentlige Frinat, da den kun var indført hos højst 9 Bagere, og da alle de øvrige Mestre ikke vare gaaede ind paa den lige saa lidt som Mestrene paa Landet, saaledes at Konkurrencen blev ulige. I Virkeligheden var denne Frinat heller ikke bleven gennemført; de havde som Regel i Stedet for faaet Ekstrabetaling, saaledes at det hele blev et rent og skært Løns spørgsmål, og denne Ekstrabetaling vilde Mestrene heller ikke fradrage Svendene. Det er det eneste Sted, hvor der er blevet noget indført i denne Retning.

Naar Forholdet nu er det, at der er en saa forskellig Arbejdstid i Kjøbenhavn og det øvrige Land, vil det høje Ting kunne se, at det i og for sig vilde være meget vanskeligt at lovgive paa et Omraade som dette, uden at det vilde volde Gener i saa høj Grad, at man ikke kunde undgaa

at gøre Skade for de paagældende Fag. I det hele taget tror jeg nok, at man skal være meget varsom med at gribe ind paa Erhvervslivet og give saadanne Lovforslag, der kunne virke hemmende. Naar vi begynde med Bagerierne, maatte vi konsekvent ogsaa komme til at lovgive baade for Bryggerier, Brænderier og megen anden Virksomhed, og det kunde let føre til et noget for kompliceret Maskineri at arbejde med. Dertil kommer, at det ogsaa vilde føre til en Forhøjelse af Prisen paa de paagældende Varer, naar der skal ansættes dobbelt Mandskab. Vi se jo, at saadanne Forbedringer føre til en Fordyrelse af de paagældende Varer, og en Fordyrelse af Brødet er i og for sig ikke noget, der skal tilstræbes. Jeg skal ikke nærmere udtale mig om, hvorvidt der maaske kunde være Anledning til paa en eller anden Maade at ordne Forholdet for Lærlingenes Vedkommende, saaledes at de ikke kom til at udføre Nattearbejde ved 14-aars Alderen; det kan jo være en Skønssag. Vi se, at den Generation, der baade her og i Udlandet har deltaget i saadant Arbejde i den Alder, ingen Skade har lidt, men vor Tid er jo mere human og tager mere Hensyn paa alle Omraader. Der kan derfor maaske være nogen Anledning til at imødekomme disse Krav. Med Hensyn til Fridagen og Frinatten under jeg vore Medarbejdere, at de kunne faa al den Frihed, Faget uden Skade kan indrømme dem, men jeg tror, at det bedst vil kunne ordnes ad Organisationens Vej. Ad Lovgivningens Vej kommer man let til at gribe forstyrrende ind, naar der skal gives Frihed paa en meget uheldig Tid. Jeg skal nævne et Eksempel herpaa. For Kjøbenhavns Vedkommende staar der, at Svendene skulle have fri hveranden Søndag Kl. 6. Herfra tage Tusinder af Menesker ud til Skøven og Forlystelsesanstalterne hver Søndag. Lad os sige, at det en Søndag Morgen er Regnvejr, saa afbestille Forlystelsesstederne alt det bestilte Brød, de ville ikke ligge inde med Brød for mange hundrede Kr. for hver enkelt Vedkommende. Men saa bliver det godt Vejr til Middag, der rekvireres da Brød, men Mandskabet er ikke til Stede, og saa kan der intet Brød skaffes. Jeg tror, at dette